

Alessandro DE FRANCISCIS

Controlearts in Lourdes

De Italiaan Alessandro DE FRANCISCIS is de vaste arts van het populaire Franse bedevaartsoord Lourdes en voorzitter van het bureau dat onverklaarbare genezingen vaststelt. „Ik ben de meest nutteloze arts ter wereld, want ik behandel slechts genezen patiënten”, lacht de dokter. Het woord ‘mirakel’ schuwt hij verrassend genoeg. Ernst primeert.

‘Oostakker is het fundament van de roem van Lourdes’

Erik DE SMET

Samen met dokter ‘Sandro’ DE FRANCISCIS bezoeken we de Mariagrot van Oostakker-Lourdes bij Gent. Hij komt er een lezing geven over de genezingen die hij bestudeert en het is de eerste keer dat hij de plaats bezoekt waar in 1875 het gebroken en geïnfecteerde linkerbeen van Jabbeke naar Pieter DE RUDDER plotsklaps genas. „Oostakker vormt mee het fundament van de roem van Lourdes als internationaal bedevaartsoord”, zegt DE FRANCISCIS.

–Hoe kwam u als Italiaanse arts terecht in het Franse Mariaoord Lourdes?

Alle grote keuzes in mijn leven maakte ik in Lourdes. Voor de grot besliste ik in mijn tienerjaren om arts te worden, en later kinderarts. Ik besloot er ook ooit een verlovings af te breken. Alles in mijn leven is door Lourdes getekend. Ik doceerde kindergeneeskunde aan de universiteit van Napels en vanaf 1990 was ik ook politiek actief. Voor de christendemocraten zette ik vanaf 2001 een legislatuur lang in het Italiaanse parlement. Vervolgens was ik tot 2009 gouverneur van de provincie Caserta, ten noorden van Napels. Ik was toen 54 en onverwachts ontving ik een brief van de bisschop van Tarbes-Lourdes met de vraag voorzitter van het medisch bureau in Lourdes te worden. Mijn eerste reactie was afwijzend, ook al omdat de bisschop me helemaal niet bleek te kennen. Ik beschouwde de vraag dan maar als een religieuze roeping, zei alles in Italië vaarwel – als celibetair was dat geen kunst – en verkaste naar Lourdes. Ik werd er de eerste niet-Fransman op die post.

–Wat is uw taak als arts in Lourdes?

Het is een voltijdse baan en ik heb een praktijkruimte op het terrein van het heiligdom. Ik ontmoet graag de vele artsen, paramedici en stagiairs-zorgverleners die naar Lourdes komen om er zieken bij te staan. Mijn hoofdtaak is echter die van advocaat van de duivel. Van in de tijd van de verschijningen, in 1858, was er sprake van genezingen. Om die ernstig af te wegen, installeerde de bisschop in 1883 een medisch bureau. Mijn taak is om, samen met een college van specialisten, de waarheid te achterhalen. Vorig jaar meldden 34 patiënten zich bij me. Ik beluister hun verhaal en vraag naar hun medische dos-

De Franciscis bij de grot in Oostakker: „Om de genezing hier te aanvaarden, moet je niet gelovig zijn.” © Kristof Ghyselinck

sier. Ik stel drie vragen. Was de patiënt echt ziek? Is hij of zij inderdaad plotseling, volledig en blijvend genezen? Is er een mogelijke verklaring voor die genezing? Ik heb dus radiografieën en scans nodig. Mijn voorgangers vroegen zonder schroom medische dossiers op bij ziekenhuizen, maar vandaag moet de patiënt me zijn of haar formele toestemming geven om die dossiers in te kijken. Dat is de eerste schifting. Van sommige melders hoor ik vervolgens niets meer.

„Mijn hoofdtaak is advocaat van de duivel zijn”

–Genezen in Lourdes daadwerkelijk mensen wonderbaarlijk?

De annalen van het heiligdom vermelden zo’n zeventuizend genezingen, maar slechts een kleine minderheid daarvan wordt bestempeld als onverklaarbaar. Lourdes heeft niet het mono-

polie op Mariaverschijningen en al evenmin op genezingen. Die gebeuren ook op heilige plekken voor andere godsdiensten. Het unieke aan Lourdes is onze wetenschappelijke ernst. Voor de patiënt geldt natuurlijk de genezing, maar ik ben een arts en wil meer weten. Ik zeg niets over mirakels. Dat oordeel laat ik over aan de plaatselijke bisschoppen. In 2013 erkende de Kerk formeel de 68ste Lourdesgenezing. Mijn werk is delicaat. Momenteel bestudeer ik twee gevallen van genezing van psychose, telkens bij patiënten die in behandeling waren. Wellicht zijn beide genezingen daarvan het resultaat. Wilt u een primeur? Een kwart van de meldingen in Lourdes de jongste jaren betreft genezingen van kanker, maar kent u in Europa één kankerpatiënt die na diagnose niet prompt in therapie gaat? Genezingen kunnen het vanzelfsprekende gevolg zijn van een geslaagde therapie. Ik zie wel een lijn in de lange geschiedenis van het bureau. Het betreft stevast moeilijk te genezen aandoeningen. In de negentiende eeuw waren dat infectieziekten, in de twintig-

ste eeuw was het kanker en vandaag gaat het om degeneratieve ziekten en spieraandoeningen. Nog een andere vaststelling: ik noteer almaar meer meldingen uit andere continenten. Het aantal pelgrims uit Frankrijk, Italië en België naar Lourdes daalt, maar nieuwe groepen dienen zich aan. Amerikanen vormen de derde grootste groep van de patiënten die zich bij me melden en ik bestudeer momenteel een zaak in Japan.

–Vindt de genezing in Oostakker nog altijd genade in uw ogen?

Ik maak een streng onderscheid tussen een onverklaarbare genezing en een mirakel. De zaak-De Rudder blijft ook voor mij vandaag volstrekt onverklaarbaar. In mijn kabinet hangen niet toevallig de afgietsels van De Ridders genezen beenderen. Voor zijn genezing bestaat zelfs op vandaag geen uitleg. Om dat te aanvaarden, moet je niet gelovig zijn.